

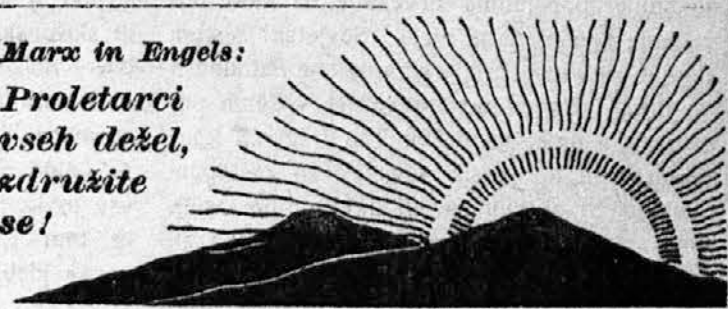
RDEČI PRAPOR

GLASILO KOMUNISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Izhaja vsako sredo in soboto. — Uredništvo in uprava lista je v Ljubljani, Krekov trg št. 10. — „RDEČI PRAPOR“ velja v Jugoslaviji mesečno 8 K; v zasodnem ozemlju (Primorju) četrtletno 9 lir, v Nemški Avstriji, Češkoslovaški, Madžarski in Nemški četrtletno 36 jgs. K; v Ameriki polletno 1 dolar. — Oglasi se računajo enostopno za milimeter po 1 K.

Marx in Engels:

Proletarci
vseh dežel,
združite
se!

Vsem naročnikom v blagohotno vpoštevanje.

Državno pravdnitvo nam je zaplenilo že dve številki kar eno za drugo in nam je zaplenilo neznano vedno še le drugi dan, ko je bil list popolnoma dotiskan, in poslan na pošto. Komu je bil list zasežen na pošti, nismo mogli kontrolirati. Ravnotako nam zadnje številke ni bilo mogoče izdati v drugi izdaji. Da nadomestimo zadnjo številko, smo izdali današnjo številko na štirih straneh. V njej so vsi važnejši članki iz zadnje številke. Prosimo vse naročnike, da uvažujejo vsa dejstva, ki jih mora trpeti naš proletarski list, edini pogumni branilec delavcev in revnih kmetov.

Uredništvo in Upravništvo.

L. K.:

Bližnje in daljne naloge Komunistične stranke na Slovenskem.

I.

Socijalno-demokratska stranka na Slovenskem je bila pred vojno več ali manj sekta socijalističnih privržencev, ki je imela namen širiti osnovne socijalist. pojme med slovenskim ljudstvom. V sekto je preobvladal duh skrajnega oportunitizma. Pristaši Masarikovega radikalizma so se smatrali v tej sekto kot dobrodošli socijalisti. Ona je živitarila kot gojenka avstrijske socijal-demokratske stranke in je imela vse slabosti take devojke. Težišče socijalističnega gibanja je bilo v strokovnih in kulturnih organizacijah. Notranjega strankinega življenja politične organizacije — razen par izjem — takorekoč niso poznale.

Med vojno je socijalno-demokratska stranka takorekoč skopnela. Zato pa so si opomogle posebno gospodarske organizacije in tako so funkcionirali gospodarskih organizacij vzeli zlahka politično organizacijo v najem: zgodilo se je nekaj povsem originalnega, slovenskega. Namesto da zastopa politična proletarska stranka strogo interese proletarskega razreda, posveti vse svoje sile širenju razredne zavesti in razredne bojevitosti med proletarijatom, so jo vzeli v najem, da zastopa interese gospodarskih organizacij, konzumnih zadrug, oblačilnic itd. ter da nabira med ljudstvom konsumente, odjemalce teh združnih podjetij.

Funkcionarji gospodarskih organizacij, po ideologiji malomeščani, ki so se med vojno hitro in zlahka obogatili, so kmalu izjednčili interese združnih organizacij s svojimi osebnimi. In tako se je stranka tekem enega leta prelevila iz oportunistične socijalistične v malomeščansko demokratsko. S tem se je povsem približala k liberalnim demokratom ter se popolnoma prirodno najtesneje zvezala z njimi. Liberalni demokrati so zastopniki mlađega bančnega in akcijonarnega kapitala — socijal-demokrati so postali zastopniki združnega kapitala in njegovih funkcionarjev.

Vloga Komunistične Stranke.

Teze izvrševalnega odbora tretje Internacionalne na drugem Kongresu Komunistične Internacionalne.

I.

V prvem letu obstoja Komunistične Internacionalne se je njeno delo razdelilo v propagando in agitacijo za komunistične ideje. Ko zbora drugi kongres Komunistične Internacionalne, stoji internacionalna organizacija proletarijata pred novo fazo. Za Komunistično Internacionalno se začneja organizatorično obnovitvena epoha. Doslej so obstojale v posameznih deželah v proletarijatu le komunistične smeri. Sedaj imamo v vseh deželah, kjer obstoja resno delavsko gibanje, ne le smeri, temveč že komunistične organizacije in stranke. Ta okoliščina mora napotiti drugi kongres Komunistične Internacionalne, da zavzame popolnoma jasno in določeno stališče v vprašanju vloge Komunistične Stranke pred in po osvojitvi oblasti po delavskem razredu. Med nekaterimi pri-

Stranka je postala zbirališče združnikov, podpornih članov in odjemalcev gospodarskih organizacij. Za širjenje razredne zavednosti in bojevitosti se ni delalo prav ničesar; razredni boj je utihnil, da vzplamt v najkrajšem času s temvečjim plamenom. Iz oportunističnega blata je stranka zagazila v globoko močvirje socijalpatriotizma in ministerijalizma.

Vse to se je zgodilo po velikanski skušnji petletne imperijalistične vojne, v revolucionarni epohi, v času ko se bje poslednja odločilna bitka med kapitalom in delom; v času, ko se je mlada jugoslovanska buržoazija z mrzlično hitrostjo razredno organizirala, ujedinjevala in na zviti način in s hitrostjo pripravljala, kako bi prevladala ogromno breme petletnega imperijalističnega klanja na rame delavnega ljudstva.

In burja nezadovoljnosti, ki je završala med širokimi masami slovenskega proletarijata, je najlepši dokaz, kako izdajalska je taka politika za proletarijat. Ali kadar se zagazi v močvirje socijalpatriotizma in ministerijalizma, se vedno bolj globoko pogreza. Tako smo doživeli, da so prve kali zdravega komunističnega proletarskega gibanja na Slovenskem z največjo besnostjo tepali ti tudisocijalisti. In samo popolnemu bankrotu petmesečne demokratsko-socijalistične vlade, ki je izazval nezadovoljstvo in gnjev najširših slojev delavnega naroda, se moramo zahvaliti, da je zavedni slovenski industrijski proletarijat spregledal, kam vodi socijalpatriotizem in ministerijalizem.

Tako je proletarsko gibanje na Slovenskem v veliki naglici prešlo v zadnjih dveh letih tipične faze zgodovinskega socijalizma: iz utopističnega poprevratnega anarhističnega »boljševizma« v reakcijo socijalpatriotizma in ministerijalizma, preko malodobnega centrumškega omahovanja do čistega razrednega boja v komunizem.

Komunistična stranka na Slovenskem je izdržala v prvih mesecih svojega obstanka težko borbo s socijalpatriotizmom, oportunitizmom in ministerijalizmom. Iz tega boja je izšla zmogovitost in danes lahko rečemo, da na Slovenskem ni več prostora za socijalpatriotične in ministerijalske ambicije, razen v par puhlih glavah konzumnih funkcionarjev.

V tej prvi dobi obstanka komunistične stranke je njeno delo obstojalo poleg boja proti socijalpatriotizmu, ki pomeni strup za proletarski organizem, v propagandi za komunistične ideje.

In mi smo videli v zadnjih dveh mesecih, kako so komunistične ideje, katerih izveček obsega program in resolucije vukovskega kongresa, našle gromkega odmeva med širokimi masami našega delavnega naroda. Navdušenje, s katerim odobrava slovenski proletarijat naš komunistični program, živahno notranje življenje v naši stranki v poslednjih mesecih, je najboljši odgovor na malenkostne, malomeščanske in jezuitske napade socijal-

patriotov in takozvanih centrumšev na komunistično stranko. Niti enega stavka našega programa in resolucij ne pobijajo naši nasprotniki, kar je najlepši dokaz, kako njihove politike nikdo ne skuša opravičevati znanstveno in teoretično.

Prva faza komunističnega gibanja je bila neizprosni boj socijalpatriotizmu, ministerijalizmu in oportunitizmu.

Druga faza je propaganda in agitacija za komunistične ideje.

Nastaja tretja faza, organizacija proletarske, široko zasnovane stranke, v kateri mora biti organiziran najbolj napreden, najbolj razredno zaveden, najbolj pošten ter potemtakem tudi najbolj revolucionaren del ročnih in duševnih delavcev ter revnih kmetov. (Dalje prihodnjič.)

Vsem krajevnim organizacijam Komunistične Stranke Jugoslavije v Sloveniji.

V smislu čl. 14. strankinega statuta se vrši dne 5. septembra v Ljubljani

Pokrajinski Strankin Svet

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo likvidacijskega odbora.
2. Volitev izvrševalnega odbora pokrajinske stranke sveta.
3. Strokovno vprašanje.
4. Strankin tisk.
5. Občinske volitve.
6. Slučajnosti.

Pravico udeležbe imajo v smislu statuta: 1. Uprava ljubljanske krajeвне organizacije.

2. Zastopniki vseh krajevnih organizacij in zaupništev, ki odobravajo program in resolucije Vukovskega kongresa.

Manjše krajeвне organizacije in zaupništva naj pošljejo po enega delegata, večje organizacije na vsakih 150 članov po enega zastopnika. Podružnice strokovnih organizacij, ki so združene v Centralnem Strokovnem Svetu, tudi lahko pošljejo po enega delegata z ozirom na 3. točko dnevnega reda.

Prosimo, da manjše krajeвне organizacije, ki še niso imele občnega zbora po Vukovskem kongresu, skličejo v smislu statuta do 1. septembra občne zbere z dnevnim redom:

Ujedinjenje proletarijata, Vukovski kongres. Volitev odbora oziroma zaupnikov.

Če potrebujejo referenta, naj se obrnejo na podpisano tajništvo.

Vse organizacije naj pošljejo obračune in mesečne seznime do 1. septembra.

Predlogi za Strankin Svet se morajo dostaviti pisмено do 1. septembra podpisanemu tajništvu.

Tajništvo K. S. J. za Slovenijo, Krekov trg 10/I., Ljubljana.

Komunistična Stranka je oni organizatorično-politični vzvod, s pomočjo katerega najzavednejši del delavskega razreda spravlja vso maso proletarijata in poluproletarijata na pravo pot.

2. Dokler si proletarijat še ne osvoji državne moči, dokler enkrat za vselej proletarijat ne učvrsti svoje oblasti in ne obvaruje delavskega razreda, da bi ga znova zaslužilo meščanstvo, toliko časa bo imela Komunistična Stranka navadno v svojih organiziranih vrstah le manjšino delavcev. Dokler si ne pribori moči in v prehodni dobi more Komunistična Stranka imeti pri ugodnih pogojih nadeljen, duševno-političen vpliv na vse proletarske in poluproletarske sloje prebivalstva, toda teh ne more organizatorično združiti v svojih vrstah. Šele potem, ko to proletarska diktatura odvzela buržoaziji vse mogočene in vplivne organe, kakor: časopise, šolo, parlament, cerkev, upravni aparat in še drugo, šele potem ko bo končni poraz meščanskega družabnega reda za vse očividni, bodo vsi ali skoro vsi delavci vstopili v vrste Kom. stranke.

Dragotin Gustinčič:

Rešitev narodnostnega vprašanja.

Narodnostno vprašanje je še vedno gor-dijski voz na marsikoga in vendar je njegova rešitev v principu silno enostavna. »Da ni nacionalnega vprašanja, bi bil takoj komunist, toda meni ni vseeno, ali sem Slovenec ali Nemec, Slovenec ali Italijan.« Komunistično delavstvo je sicer že zdavnaj onstran tega »oslovskega mostička« in zanj to vprašanje ni več vprašanje, toda z ozirom na dejstvo, da se to našemu malomeščanstvu še vedno nejasno vprašanje vedno izrablja kot agitacijsko sredstvo proti našemu pokretu, ne bo odveč, da se ga dotaknemo vsaj na kratko v našem proletarskem listu. To pa želimo napraviti še posebno radi tega, ker rešava komunistični proletarijat ravno v tem trenutku pred našimi očmi eno največjih in najbolj kompliciranih narodnostnih vprašanj, to je poljsko-rusko-malorusko-litvinsko vprašanje.

Koliko papirja je popisala poljska, ruska, maloruska in litvinska buržoazija o narodnostnem vprašanju na jezikovnih mejah teh štirih narodnosti? Koliko diplomatskih spletk, koliko izumetničenih političnih intrig zlasti od strani imperijalistične poljske šlahte v tem vprašanju? Kakšni lažihistorični, lažigospodarski, lažistrategični in lažisociološki argumenti se niso navajali na eni in drugi strani, da materialno zainteresirana buržoazija uveljavi svoje narodnostne meje! Narodnostni vrišči pa je postajal pri uravnavanju teh mej vedno večji, namesto manjši, stanje ljudstva vedno težje, namesto vedno lažje. In to čisto naravno, zakaj nacionalistična buržoazija ne more rešiti nobenega narodnostnega vprašanja.

Zakaj ne!

Zato ne, ker je nacionalizem, kakor ga razumeva buržoazija vsega sveta, samo plod njenega gospodarskega sistema, plod kapitalizma, plod načina proizvodnje (produkcije) in razdeljevanja proizvodov. Nacionalizem naše buržoazije ni nič drugega, kakor kapitalistični imperijalizem in kapitalistično gospodarstvo po svojem principu ne more biti neimperijalistično.

Da si bom na jasnem:

Kapitalistična proizvodnja (produkcija) ne dela na to, da bi zadovoljila potrebe prebivalstva, ampak dela na profit. Kadar postavlja kapitalist svojo tovarno, se ne vpraša, ali so njegovi produkti potrebni okolici, v kateri bo stala njegova tovarna, ali ne, nego samo: ali bo mogel svoje produkte sploh kje odložiti in kolik bo pri tem njegov profit. Jasno pa je, da bo kapitalist svoje produkte tem lažje prodal, čim večji je z mejami proti tuji konkurenci zavarovani gospodarski teritorij, h kateremu pripada in čim lažje vodne in železniške zveze ima ta teritorij z drugimi, gospodarsko manj razvitimi državami. Njegov

profit torej raste s povečanjem tega teritorija in pridobitvijo boljših prometnih zvez.

Vrvenje za profitom in konkurenca tujih kapitalistov pa ga vodijo do dejanskega spopada z njimi. V tem spopadu bo tem sigurnejše zmagovati, čim več za vojno sposobnih prebivalcev bo štel njegov gospodarski teritorij.

Iz teh vzrokov mora delati kapitalizem na to, da se meje njegove države kolikor mogoče bolj razširijo. V to ga sili njegov materialni interes, njegov profit, torej način gospodarstva, ki gre za čim večjim profitom. Kapitalizem je torej ekspanziven, je imperijalističen iz principa.

Kapitalizem se pri tem seveda prav malo vpraša za to, da-li je ljudstvo, koder hoče on raztegniti svojo oblast, njegove narodnosti ali ne. Ako v takih krajih nekoliko ljudi govori njegov jezik, mu je to dobrodošlo, ker ustvari s tem svojo iredento. Naravno je tudi, da poskuša ljudstva na takih mešanih ozemljih raznarodovati, ker hoče na ta način za trajno pridobiti ta ozemlja za svojo eksploatacijo. On torej iz svoje profitariske potrebe denacionalizira — denacionalizira zato, da bi lažje ljudstva gospodarsko izsesaval. On neti umetno narodnostna sovraštva zlasti v delavskem razredu, da razbije njegovo borbeno moč, da ga lažje izmzgava.

V tem torej temelji kapitalistična narodnost. Ona je gospodarski imperijalizem buržoazije. »Delo za narod« buržoazije se kaže v tem, da prepodi trgovce, podjetnike, advokate, notarje in obrtnike druge narodnosti in uveljavi sebe. Nji gre torej za čisto materialne koristi, za lastni profit in da bi ji šlo za to, za kar glumaško simulira, da zbere elemente kulture enega jezika, potem bi tudi morala ubrati popolnoma drugo pot, pot miroljubnih internacionalnih sporazumov in bi ji bilo vprašanje državnih mej tudi popolnoma postranska stvar. Bila bi tolerantna napram drugim jezikom in drugim kulturam v državi, ker ve, da je pri današnji razdelitvi jezikov zahteva po državi enega samega jezika politični in gospodarski absurdum (nesmislo). Svoboda narodnosti se ne da doseči na ta način, da se ji iščejo in postavljajo gospodarske meje, ampak samo na ta, da se vse gospodarske meje odstranijo.

Predpogoj za osvobodjenje narodnosti je torej popolno uničenje profita. Poiskati nam je torej tak gospodarski sistem, v katerem bo šla vsa proizvodnja in vse razdeljevanje proizvodov za tem, da zadovolji ljudske potrebe in ne za tem, da kopiči bogastva v rokah buržoazije, t. j. v rokah par-tisočev ljudi. Čim smo ustvarili tak gospodarski sistem, mora pasti imperijalizem, pasti mora vsaka potreba državnih mej, ker državne meje so samo za to tukaj, da zvišujejo posedujoči buržoaziji dobiček, da jo varujejo pred tujo konkurenco in da se lažje izkorišča ljudstva v okviru teh mej.

Tak gospodarski sistem pa je samo komunistični s svojo sovjetsko organizacijo

3. Pojem stranke se mora strogo razločevati od pojma razreda. Člani krščanskih in svobodomiselnih strokovnih organizacij v Nemčiji, na Angleškem in v drugih deželah so brezdvomno deli delavskega razreda. Oni večalimani pomembni delavski krogi, ki stoje za Scheidemannom, Gompersom in drugimi, so tudi brez dvoma deli delavskega razreda. Pod določenimi zgodovinskimi pogoji je delavski razred lahko tudi prepojen z mnogobrojnimi reakcionarnimi sloji. Naloga komunizma ne obstoja v tem, da se prilagodi tem zaostalim delom delavskega razreda, temveč da povzdigne ves delavski razred na višino njegove komunistične predstraže. Zamenjava teh dveh pojmov, razreda in stranke, mora dovesti do največjih napak in zmešnjav. Tako je n. pr. jasno, da je delavska stranka za vsako ceno morala nastopati proti mišljenju in predsodkom, ki so se zrcalili v gotovem delu delavskih mas med imperijalistično vojno, da je zagovarjala zgodovinske interese proletarijata, ki so zahtevali, da proletarska stranka napove vojno proti vojni.

Tako so se n. pr. kakor po predpisu sklicevale začetkom imperijalistične vojne v letu 1914. socijalnoizdajalske stranke vseh dežel, katere je podpirala buržoazija »njihove« dežele, na to, da je to volja delavskega razreda. Pa so pozabile pri tem, da bi bila, čeprav bi tako bilo, naloga proletarske stranke ob takem položaju stvari, nastopiti le proti razpoloženju večine delavcev in braniti zgodovinske koristi proletarijata kljub vsemu. Tako so ruski menjševiki one dobe (takozvani »ekonomisti«) odklonili na pragu dvajsetega stoletja odkriti politični boj proti carizmu iz tega vzroka, ker delavski razred kot celina še ni bil zrel za razumevanje političnega boja.

4. Komunistična Internacionalna je neomajno prepričana, da poloma stare »socijalno-demokratske« stranke in druge internacionalne nikakor ni smatrati kot polom proletarskega strankinega življenja v splošnem. Epoha neposrednega boja za diktaturo proletarijata je rodila novo stranko proletarijata, Komunistično Stranko.

uprave in proizvodnje. V sovjetski upravi zadobi vsaka narodnost najpopolnejšo gospodarsko in kulturno svobodo, ker soječi so najdalekosežnejše krajevne in pokrajinske avtonomije, popolnoma nevezane na kake dosedanje zgodovinske meje. Sovjetski sistem uprave ne pozna majoriziranja ene narodnosti po drugi. Tu ni na mnogo let voljenih poslancev, ampak na deželni in državni konferencah in kongresih svetov in zastopniki krajevni in okrajni svetovi direktno po svojih delegatih. Tudi se na teh konferencah in kongresih rešujejo samo ona skupna vprašanja, ki jih lokalne uprave ne morejo rešiti same in ki so interes višje skupnosti.

Kultura zadobi torej v tej socialni obliki svojo največjo svobodo, zato pa postane za narodnost vprašanje gospodarske pripadnosti popolnoma postranska stvar. N. pr. ako bi imeli Slovenci v zasedenem ozemlju popolno svobodo, da po svoje organizirajo svoje domače gospodarstvo in da se svobodno poslužujejo vseh kulturnih naprav vseh ostalih Jugoslovancev (šol, knjig, gledališča itd.) ter da si doma po svoje lahko uredijo vsa svoja kulturna vprašanja, da lahko nemoteno potujejo v Jugoslavijo, kadar jim drago — kak interes bi oni še imeli na tem, da-li pripadajo naši ali italijanski upravni skupini. Ali, vzemimo iste predpogoje za italijansko prebivalstvo Trsta in Istre. Ali bi ne bilo Italijanom v Primorju vseeno, če pošiljajo svoje delegate na kongres jugoslovanskih ali italijanskih svetov? O, pa še celo verjetno je, da bi ti pošiljali rajši svoje delegate k nam, kakor v Italijo, ker smo jim bližji in ker imajo z nami večje gospodarske stike kakor z Italijo, ker so z nami bolj zaokrožena gospodarska celina, kakor pa z Italijo.

In kak interes bi mi v takih vrejenih razmerah še imeli na Primorju, ako bi tam lahko nemoteno izmenjavali svoje proizvode.

Toda ta kulturni ideal je dosegljiv samo s popolnim porušenjem buržoazije, samo na njenem grobu, ker samo izkoriščevano delavstvo in kmetstvo čuti ta interes. Buržoazija ne more biti iz principa svojega gospodarstva nobeni narodnosti pravična. In kako smešno je kaj takega pričakovati od nje, vidimo dandanes najbolj pri takozvanih »plebiscitih«.

Predpogoj za svobodo narodnosti je gospodarska svoboda! Plebisciti se morajo vršiti brez buržoazije, brez tistih, ki izkoriščajo delo drugih rok. Zato mi današnjih plebiscitov ne priznavam. Te umetne meje izkoriščevalne družbe bodo pale v prah v trenutku, ko se bo zrušil kapitalistični sistem.

Ruski, poljski, ukrajinski in litvinski proletarijat bo kaj hitro rešil svoja narodnostna vprašanja. Rusi in Poljaki se ne bodo odslej več krali za narodnostne meje. Pa tudi proletarijat Jugoslavije bo kaj lahko rešil svoja narodnostna vprašanja z bratskim italijanskim, nemškim in madžarskim proletarijatom ter z ostalimi svojimi sosedi, ko bo prišel njegov čas.

In ta čas ni več tako zelo daleč!

Proletarijatu plebiscitnega ozemlja na Koroškem!

Pariška konferenca, predstavnik svetovnega kapitalizma in imperijalizma, je poslala k nam na Koroško nekako komisijo, da dela nekaj plebiscit.

In evo danes komisije v plebiscitnih zonah A in B! S tem se je pričela prava komedija. Nacionalistični svet koroške dežele beži. Od ene strani se vpije komisiji: »Živio«, od druge strani pa: »Heil«. Nacionalisti na Koroškem so zbesneli, obojni, nemški

5. Komunistična Internacionalna odklanja z vso odločnostjo ono naziranje, po katerem naj bi proletarijat udeležil svojo revolucijo, ne da bi imel samostojno politično stranko. Vsak razredni boj je obenem politični boj. Cilj tega boja, ki neizbežno preide v meščansko vojno, je osvojitve politične oblasti. Toda politične moči ni mogoče drugače izvajati, organizirati in voditi, kakor potem te ali one politične stranke. Le v tem slučaju, ako vodi proletarijat organizirana in izkušena stranka s strogo določenimi cilji in konkretno izdanim programom bližnje akcije, bodisi v notranji, bodisi v zunanji politiki, ne bo osvoboditev politične moči le slučajna epizoda, temveč bo služila kot izhodna točka za dolgotrajno komunistično obnovo proletarijata.

Ravno tisti razredni boj zahteva združenje različnih oblik proletarskega gibanja (strokovne organizacije, zadrage, tovarniški sveti, kulturno delo, volitve itd.) v nekakem središču in pod skupnim vodstvom. Tako splošno združevalno in vodilno središče more biti le politična stranka. Če se odklaja njena ustanovitve in učrstitve, kakor tudi če se ji

in slovenski. Dolge procesije teh nacionalistov romajo k tej komisiji, se pritožujejo, protestirajo, prošijo. Ljudstvo se razburja na shodih, potom brezvestnega časopisja, postaja nestrpno in kriči kot znorelo. Časopisi, nemški in slovenski prinašajo lepo, slovesno obrobjeni dolge, ognjevitve pozdravne članke, kjer v antantinih jezikih slavijo predstavnike »pravice« in se jim priljubijo na svoj način za naklonjenost. Komisija pa gleda na vso to komedijo, ki je ne razume in izda tu in tam kak plakat glede »tamoimenovane« plebiscita.

Tako izgleda zdaj ta glasovalna poršnica na Koroškem!

Nas Komuniste briga ta komedija le toliko, v kolikor se tleče proletarijata. In tu nas navda žalost! Danes je na Koroškem socializem pokopan, danes je nacionalistična gonja omamila vse delavstvo tako, da je popolnoma pozabilo na svoje socialno stanje in slepo drvi za nacionalisti. Danes na Koroškem ne moreš biti pravi socialista; ako si socialista, moraš molčati, drugače se ti zgodi kakor Liebknechtu v Berlinu.

Temu je krivo izdajalsko početje vodilnih krogov v vrstah socialne demokracije, v kateri je organiziran naš koroški proletarijat. Mentaliteta koroških socializmov se danes popolnoma nič ne razločuje od mentalitete raznih nacionalcev. Lokalni patriotizem, ki pravi: »Mi smo Korošci!«, je pri socialistih ravno tako v modi kot pri drugih buržujskih strankah. Duh internacionale gine iz mas vedno bolj in bolj in politično obzorje koroškega proletarijata se krči v koroškem šovinističnem močvirju.

Politike, ki jo v tem pogledu dela na Koroškem oficijelna nemško-avstrijska socialna demokracija z Dr. Rennerjem na čelu, ne moremo imenovati drugače kot veliko polit. umazanost. Skoro ves strokovno in polit. organizirani proletarijat na Koroškem je popolnoma pod vplivom sosednje nemško-avstrijske dem. stranke, ki ga izlaga v svoje nesocialistične, nacionalne svrhe. Nekaj tega proletarijata je sicer formalno organizirano v jug. soc. dem. stranki, ali vse te organizacije so faktično pod vodstvom in vplivom nemške soc. dem. stranke, katere daje vodstvom teh organizacij direktive za postopanje. Voditelji soc. dem. stranke pri nas so zloglasni »sodrug« Gröber, Pressien itd., ki se prav nič ne razločujejo od drugih nacionalističnih bestij D'Anunzijevega kalibra. Ves vpliv stranke so udinjale nacionalistični in lokalpatriotični propagandi. Trenutno so obvladali razpoloženje delavstva, zato deluje zavestno, brezobzirno na sorodno jugoslov. soc. dem. stranko, ki pa vprico teh razmer žalostno stoji ob strani in igra vlogo politične meve. Usoda jug. soc. dem. stranke je res obupna. Delavstvo, faktično pod vplivom nemških strank, nima nikakega zaupanja do svojih voditeljev, ki jih uobče poniževalno imenuje »Kranjci!« Dalje se je vsled narodnostnih razmer nateplo v stranko mnogo sumljivih elementov, veleposesnikov, trgovcev in drugih takih ljudi, ki so po prepričanju vse prej kot socialisti, ali iščejo zaščite v njej. Lahko si mislimo srčne bolečine soc. dem. stranke ob pogledu na lastne pristaše. Zatorej tudi ta neodločnost v vodilnih vrstah naše social-patriotične nacionalne stranke v pogledih na koroško vprašanje, tako cincavo pisanje njenega časopisja.

Konfiscirano!

noče podrediti, pomeni to odklonitev enote v vodstvu posameznih bojnih oddelkov proletarijata, ki delujejo na raznih bojiščih. Slednjič zahteva razredni boj proletarijata koncentrirano agitacijo, ki pokazuje razne bojne etape z enotnega vidika in koncentrirano proletarsko pozornost v vsakem danem trenutku na določene, za celi razred skupne cilje. Tega pa ni mogoče izvesti brez centraliziranega političnega aparata, to je izven politične stranke. Radi tega je pomagala in pomaga propaganda revolucionarnih sindikalistov in »industrijskih delavcev sveta« (I. W. W.) proti potrebi samostojne delavske stranke v resnici le buržoaziji in protirevolucionarnim »social-demokratom«. V propagandi proti komunistični stranki, katero hočejo sindikalisti in industrialci nadomestiti samo s strokovnimi društvi ali »kaksršnimikoli« delavskimi unijami, se dotikajo sindikalisti in industrialci z zavednimi oportunisti: Ruski menjševiki so po porazu revolucije leta 1905. propagirali tekem nekaj let za takozvani delavski kongres, ki naj bi nadomestil revolucionarno stranko delavskega razreda. Vsi močiči »La-

Francoski socialisti in Tretja Internacionala.

Cachin in Frossard, delegata francoske socialistične stranke, ki je na štrasburškem kongresu izstopila iz 2. Internacionala, sta na kongresu 3. Internacionala v Moskvi podala izjavo, kjer pravita med drugim:

»V svojih resolucijah na (štrasburškem) kongresu je francoska socialistična stranka potrdila svojo popolno solidarnost z velikim osvobodilnim gibanjem proletarijata v vseh njegovih oblikah. Stranka je ugotovila, da niti ena od osnovnih izjav Moskovske Internacionala ne nasprotuje temeljnim naukom socializma in da je diktatura proletarijata temeljni kamen revolucionarne ideologije, da se mora ustanavljanje delavskih, kmetijskih svetov in vojaških odposlancev priznati za glavno pridobitev na potu za uresničenjem proletarske oblasti.«

Nadalje pravi ta izjava:

»Pred vsem je potrebno, da se ozremo na to, da se večina naše stranke že več let bori proti reformistični taktiki. V tem trenutku, ko je sedanjí socialni in gospodarski položaj tak, smo še veliko bolj kakor za časa Amsterdamskega kongresa solidarni z vami v sodbi, da je vsaki poskus, na novo ustanoviti ali pa podpirati kapitalistični gospodarski sistem, obsojen in je zaradi tega je gola utopija. Z vsako uro se bliža meščanska družba bolj in bolj smrtni krizi in vloga delavskega razreda je ravno v tem, da po možnosti skrajša konvulzivno perijodo, ki jo sedaj preživljamo. Da se vzpostavi red in pravičnost na svetu, je potrebno, da vsepovsod zmaga v kolikor mogoče krajšem času socialistični red.

Socializem ne more priti danes ali pa jutri kot rezultat volitev za parlament ali pa kakega narodnega referenda, ker kapitalistični razred dela vse, kar zavisí od njega, da razdeli pravo narodno voljo, in ker cerkev, žolti tisk in zlato buržoazije neprestano nadaljuje svoje uničevalno delo, da zavrne zavest delavni množici s pravega pota. Samo po sebi je razumljivo, da mi ne moremo priznati sistema parlamentarizma, ki je meščanstvu tako ljub. Mi predobro poznamo notranjo vrednost parlamentarizma, da bi mogli upati, da bi s pomočjo takega krivega sredstva mogla sploh kdaj izvesti večina naroda z navadnim glasovanjem v okviru zakonov veliko osvoboditev dela.

Enodušno z vami izjavljamo, da more edino delavni razred predruščiti državo in potem tudi zavladati, in kakor vi, zatrujemo tudi mi, da bo le pod silnimi sunki izbrane, odločne manjšine proletarske avantgarde, ki potegne za seboj celi delavski razred s popolno zavestjo svoje dolžnosti, padla stara družba, da bo udarila ura socialne revolucije in zavladal socializem.

Vi ste nam nazorno dokazali, da se more stara družba uničiti le potom sile in neposredne revolucionarne akcije in v ognju meščanske vojne in da se le tako morejo položiti temelji novega socialnega reda.

Za nas je jasno, da druge poti ni: ali se moramo kakor prej ukloniti jarmu kapitalizma in imperijalizma, ali pa se moramo z isto neizprosno, ki se je poslužuje socialna reakcija proti proletarijatu, boriti proti svojemu dednemu sovražniku. Sedanjí diktaturi buržoazije mora proletarijat postaviti svojo diktaturo nasproti. (Konec prihodnjic).

Sodrug! Nabirajte za tiskovni sklad.

bouristi« — na Angleškem in v Ameriki, ki delujejo v zavedno - meščanskem političnem smislu, priporočajo delavcem ustanovitev brezizraznih delavskih unij namesto politične stranke. Revolucionarni sindikalisti in industrialisti se hočejo bojevati proti diktaturi buržoazije, a ne vedo kako. Ne pomislijo, da je delavski razred brez samostojne politične stranke truplo brez glave.

Revolucionarni sindikalizem in industrializem je korak naprej le v primeru s stari-kavo kontrarevolucionarno ideologijo 2. Internacionala. Toda v primeru z revolucionarnim marksizmom, t. j. s komunizmom, predstavlja sindikalizem in industrializem korak nazaj. Izjava »levih« komunistov v Nemčiji (katera je izšla v programatični izjavi njihovega ustanovnega strankinega zbora v aprilu), da ustvarjajo sicer stranko, toda »nikake stranke v navadnem pomenu besede«, je duševna kapitulacija pred onimi nazori sindikalizma in industrializma, ki so reakcionarni nazori.

6. Komunisti podpirajo skozinsko ustanovitev najširših nestranskih delavskih

London in Moskva.

Sodrug Karl Radek je pod tem naslovom napisal članek, v katerem pojasnjuje, da sta danes Moskva in London dva svetovna pola, dva simbola. Prva je simbol proletarskega sveta dela in drugi je simbol v gnoju in blatu razpadajočega sveta izžemalcev in kapitalistov. Druga internacionala se je ustanovila, da služi stvari proletarske revolucije, toda tekom razvoja je postala orodje protirevolucije in je njej zaradi tega evropska revolucija smrtna sovražnica. Delavske stranke zapuščajo ena za drugo drugo internacionalo. Stari evropski kontinent je izgubljen za 2. internacionalo. Kakor iščejo vse evropske kapitalistične države zaslombe v Angliji in Ameriki, ki so vero v svojo lastno moč izgubile, tako se poskušajo Huysmanovci rešiti pomočjo Loyd Georgesa in Wilsona. Istočasno pa obračajo skrahirani voditelji 2. internacionala svoje oči na sovjetsko Rusijo, na Petrograd in Moskvo, kajti kakor je angleški kapitalizem stebel svetovne protirevolucije, je Rusija življenski vrelc bodoče federacije evropskih sovjetskih republik; glavni rezervoar človeške sile v boju proti kapitalistični protirevoluciji. Zgodovina je odločila, da je ruski proletarijat prvi dvignil prapor revolucije in je postal učitelj proletarcev drugih dežel. Razumljivo je, da beseda ruskega proletarijata ni poslednja beseda revolucije in da se mora ruski proletarijat mnogo učiti od drugih dežel, če se bodo te pridružile revoluciji.

Proletarci vseh dežel trumoma vro v Rusijo in se ne strašijo nobenih zaprek, da se udeležijo kongresa komunistične internacionala in se spoznajo z njo. Če primerjamo Komunistično internacionalo s staro 2. internacionalo, internacionalo dejanja z internacionalo fraz, se lahko prepričamo, da se vstvarja nov delavni razred in vstajajo novi voditelji, ki so pripravljeni umreti za osvobodjenje delavskega razreda. Tisti delavci, za katere se bore mrličji 2. internacionala, hlapci buržoazije, izgubljajo vero v svoje voditelje. Na kongresu v Scarborough so se delavci izrekli za osvoboditev Indije, Egipta in Irske. Za angleški kapital pomeni ta osvoboditev samomor in na to ona ne more pristati. Angleški delavci se bodo morali dvigniti proti lastni buržoaziji, če nečajo ostati njeni lakaji in tako služiti svetovni protirevoluciji. Moskva in London sta dva pola; pod Londonom se kapitalistična tla majojo in ko bo ta London, središče svetovne protirevolucije uničen, bo postal središče svetovne revolucije.

Revolucionarno vrenje na Poljskem.

(Pismo iz Varšave.)

Napredovanje rdeče armade je izzvalo v Varšavi tako revolucionarno vrenje, da se vsak dan pričakuje prevrat. To gibanje je zgrabilo ne samo delavce, ampak tudi že vojske. Celo med oficirji narašča število komunistov. Komunistični letaki se delijo v velikanskih množinah. Zato pa so tudi preganjanja strahovita: pri komur se najde tak letak, je ustrlejen.

Dezerterji preplavljajo deželo in postajajo vedno predrznejši. Samo v Varšavi so jih v enem samem dnevu aretirali 4000, ki so jih spravili v barake v Dymaskem parku. Tu pa so se dezerterji vprli, zmagali stražo in pobegnili. V Lublinu so vodili dezerterji pravo bitko proti orožnikom.

Komunistična stranka neprestano narašča. Sedaj je v njo stopila kompaktno cela opozicija poljske socialistične

organizacij poleg komunistične stranke. Komunisti smatrajo sistematično organizatorično vzgojno delo v okviru teh širših delavskih organizacij za njih najvažnejšo nalogo. Toda ravno radi tega, da bo to delo obrodilo, ravno radi tega, da se nasprotniki revolucionarnega proletarijata ne morejo polastiti teh širokih delavskih organizacij, morajo zavedni komunistični delavci vedno imeti samostojno sklenjeno komunistično stranko, ki deluje vsega organizirano in ki je v stanu, da brani splošne interese komunizma pri vsakem preobratu dogodkov in v vseh oblikah.

7. Komunisti ne zanikujejo nestranskih organizacij mas tudi takrat, ako imajo odkrit reakcionaren, kontrarevolucionaren značaj (žolta in krščanska strokovna društva itd.). Toda komunistična stranka deluje v teh organizacijah in dokazuje nepretrgoma delavcem, da idejo glede nestranskarstva kot princip razširjajo buržoazija in njeni pristaši vedoma med delavci, samo da bi odvračali proletarce od organiziranega boja, od socializma.

8. Stara »klasična« delitev delavskega

stranke, ki se je že lani odcepila od stranke socializdalca Daszynskega.

V socialpatriotičnem taboru vlada neo zdravljiva zmešnjava. Daszynski izgublja zaupanje. Tudi popularnost Pilsudskega je na koncu. V poljski socialistični (socialpatriotični) stranki se je pojavila nova levčarska opozicija, ki jo vodi Sochacki, gospa Prams, Wencel in drugi. Ta zahteva »čisto socialistično vladu«, sklicanje delavskih svetov in takojšen mir.

V strokovnih organizacijah dobiva vedno več tal geslo: vso oblast delavskim, vojaškim in kmečkim svetom!

Akcija za nabiranje prostovoljcev za poljsko protirevoluc. armado je končala s popolnim fiaskom. Posebno so se osmešili socialpatriotični nabiralci prostovoljcev: v Varšavi so jih spravili skupaj 200, v dombrovskem revirju pa 300 prostovoljcev. Ker ta akcija ni pomagala, so socialpatriotje sklenili poslužiti se na frontu rdeče zastave kot vojne zvijače, da bi na ta način spravili ruske čete v zasedo in jih tam pobili.

Divjanje kontrarevolucije je vedno groznejše. Zaprite komuniste nečloveško mučijo. Ti prošijo za strup, da napravijo konec groznim mukam.

Opozarja se celi mednarodni proletarijat, da to dela vlada, ki se nesramno imenuje »vlada delavcev in kmetov« in ki ji je na čelu kot podpredsednik »socialist« Daszynski.

Politični pregled.

Proglas na delavstvo Nemčije. Berlin-ska »Die rote Fahne«, glasilo komunistične stranke (Zveza Spartakovec) v Nemčiji, prinaša proglas na nemško delavstvo, v katerem ga opozarja na nevarnost svetovne protirevolucije, ki ima svoj sedež v Spa. Uničiti hočejo rusko rdečo armado in rešiti fevdalno Poljsko s pomočjo svojih vazalnih držav, kakor so Madžarska, Romunija, Bolgarija, Čehoslovaška. Celo Francija hoče poslati svoje armade zoper rdečo Rusijo. Nastal bo svetovni pokol, še groznejši in srditejši, kakor je bil v tej svetovni vojni. Francija zbira svoje čete, da jih pošlje čez nemško ozemlje na Poljsko, a že zdaj hoče vtihočiti vlake z municijo čez Nemčijo. Nemško delavstvo tega ne sme dopustiti, ker bi uničenje sovjetske Rusije bilo zanj ravno tako usodopolno, kakor za ruski proletarijat. Nemška vlada obljublja nevtralnost, pri tem pa zbira svoje čete na vzhodni meji. Ludendorff pripravlja iz Bavarskega vojni pohod proti Rusiji v zvezi s francosko vlado. Delavstvo samo mora čuvati nevtralnost. »Če prekorajico francoske čete mejo, ovirajte njihov pohod na vse mogoče načine. Pomagajte železničarjem pri sabotaži čet in munijskih transportov. Če bi pretrgala nemška vlada nevtralnost ali pa bi pomagala tudi samo indirektno v vojnem pohodu proti sovjetski Rusiji, je treba pričeti s to vlado najkrepkejši boj. Tedaj je edino sredstvo za rešitev generalni štrajk in obo-rožena vstaja. To bo najtežji boj, ki ste jih kdaj imeli. Pomislite na skušnje prejšnjih bojev. Niso se izjalovili v zadnji vrsti zaradi tega, ker niste vi imeli vodstva, ki je bilo pripravljeno, da brezobzirno izpolni vašo voljo. V tem boju mora celokupni delavski razred strnjeno korakati in boriti se. Zaradi tega ne morejo prevzeti vodstva strokovni voditelji in posamezne politične stranke. To zamorejo storiti edino od vas samih izvoljeni in nadzirani politični delavski sveti.« Delavstvo naj pomisli, da pristaši Kautskega in Scheidmanna komaj čakajo, da sname vlada krinko, in vam planejo za hrbet, ker se bolj boje ti izdajalci ruskega proletarijata in nemške revolucionarne akcije, kakor pa proti-

gibanja v tri dele (stranka, strokovna društva in zadrage) se je očividno preživela. Proletarska revolucija je v Rusiji prinesla temeljno obliko delavske diktature: sovjete. Toda tudi delo v sovjatih kakor v revolucionarnih produkcijskih zvezah mora neizpodbitno sistematično voditi stranka proletarijata, t. j. komunistična stranka. Organizirana predčeta delavskega razreda, komunistična stranka, služi istotako interesom gospodarskega kakor tudi političnega in kulturnega boja delavskega razreda kot celote. Komunistična stranka mora biti duša produkcijskih zvez in delavskih svetov ter vseh drugih oblik proletarske organizacije. (Dolge prihodnjic).

Sodrug, sodružice!

Prihlite vsi na veliko delavsko vrtno veselico, ki se vrši v nedeljo dne 22. avgusta ob 3. uri popoldne na vrtu A. Kalíšeka, po domače pri Štajercu, na Fužinah. Spored: Godba, ples, šaljiva pošta, prosta zabava. — Vstopnina 4 krone. — Ker je čisti dobiček namenjen za žrtve padlih, vabl k obilni udeležbi veselilni odbor.

revolucije. V vseh krajih in okrajih se naj ustanove politični delavski sveti, ki naj se centralizirajo. »Nobena četa, noben top, noben zaboj municije se ne sme preložiti in transportirati. Vsak delavec mora stati na straži. Vsak delavec mora javiti svojemu obratnemu svetu, če opazi kaj sumljivega. Le tako se more odstraniti nevarnost.« Poziv »Spartakusbunda« konča: »Delavci! Sodrugi! Spomnite se triletnega junaškega boja svojih ruskih bratov, ki se niso ustrašili nobene nevarnosti in nobenih žrtev in so zlomili vse upore. Pomislite na svojo lastno usodo, na svoj cilj! Bodite pogumni! Bodite pripravljeni! Dol z internacionalno protirevolucijo! Proč roke od sovjetske Rusije! Živel zmagoslavni ruski proletarijat! Živela svetovna revolucija!«

Komunistična stranka Nemčije.
(Zveza Spartakovcev.)

Zaključna seja II. kongresa III. Internacionalne. Dne 7. t. m. se je obdržala slavnostna zaključna seja II. kongresa. Sejo je otvoril Kalinin (predsednik »Osrednjega izvrševalnega odbora«), ki omenja zadoščenje delavcev in kmetov Sovjetske Rusije, ki so bili po sedanjem kongresu nekoliko oproščeni enega dela one politične odgovornosti, katero je doslej nosil ruski proletarijat sam. Kalinin sledita zastopnika škotske delavske stranke Palaxer in finske komunistične stranke Meyer, ki karakterizirata izkoriščevalno vlogo Anglije v poljskem napadu. Radek pozdravlja delo poljske komunistične stranke. Med viharimi ovacijami nastopi z velikim govorom Trocki. Bila bi, pravi, ošabna laž trditi, da se more Evropa zopet zgraditi brez ruskega kruha in brez nemške tehnike in nemškega delavstva. V svojih sklepih je kongres postavil na jasno bilanco kolektivnih izkušenj bojujočega se proletarijata v njegovi borbi s svetovnim imperijalizmom. »Kak pones za moskovske delavce«, sklene Trocki, »da so skovale roke ruskih delavcev in moskovskih kovačev sijajno, brezprimerno jeklo. Mi se bomo oborožili s tem jeklom, mi ga bomo dali v roke delavcem celega sveta in bomo rekli: Uvrtajte ga v hrbet svetovnega kapitala.« Kot zadnji govori Zinovjev, ki označa voljo proletarijata za mednarodno zvezo kot pomembno dejstvo svetovne zgodovine; to je najpomembnejše v bojni sili komunistične internacionalne. Mi smo trdno prepričani, sklene Zinovjev, da je II. kongres III. Internacionalne predhodnik I. svetovnega kongresa sovjetskih republik. Nato izjavlja Zinovjev, da je kongres zaključen. Med prazničnim popevanjem Internacionalne in revolucionarnih pesmi, se delegatje in gostje razidejo.

2. in 3. Internacionalna. Sodrugi G. M. Serrati, urednik milanskega »Avantija« in član novega izvrševalnega odbora Tretje, Komunistične Internacionalne, pošilja svojemu listu iz Moskve poročilo, kjer pravi med drugim: »2. Internacionalna je mrtva preteklost, 3. Internacionalna je bodočnost, živa v upu in v veri revolucionarnega proletarijata. 2. Internacionalna je meščansko izdajalstvo, našemljeno z demokracijo in s socializmom. Tretja pa je zmagoviti pohod proletarijata... Tretja Internacionalna je odgovor pravega socializma ali mednarodnega komunizma na lažisocializem ali socialpatriotični reformizem v Italiji in na celim svetu... Da je Tretja Internacionalna res bodočnost, dokazuje dejstvo, da so ji začeli dvoriti oportunistični elementi. Ti pristopijo vedno k onemu, ki zmagaja, stopijo na stran močnejšega. Ko korača mednarodni komunizem vedno bližje zmagi nasproti, uvidevajo socialpatriotje vedno bolj, da ima prav. Ko bo končno zmagal, ne bo nikogar, ki bi hotel priznati, da mu je bil nekoč nasproten. Razlika med njimi in revolucionarji je čisto enostavna: revolucionarji delajo revolucijo, oni pa upajo, da jo bodo izrabili, ko bo zmagala.« Nadalje govori o velikem delu, ki ga je izvršil v idejnem in organizatoričnem pogledu II. kongres Komunistične Internacionalne in pravi: »Posvetovanja II. kongresa so začrtala ostre meje in metode bližnje akcije komunističnega proletarijata proti vsem prevrslam, za zmagajo komunistične revolucije.«

Novi izvrševalni odbor III. Internacionalne. (Kristijanija, 13. avgusta). Iz Moskve se poroča: 7. t. m. se je obdržala prva seja novega izvrševalnega odbora komunistične Internacionalne, ki je bil izvoljen od II. kongresa. Člani njegovi so: Lewi (Nemčija), Rosmer (Francija), Quelch (Anglija), John Beed (Amerika), Serrati (Italija), Steinhart (Avstrija), Triks (Škandinavija), Hablin (Bolgarija), Milkic (Jugoslavija), Rudnyansky (Ogrska), Sultan Cada (bližnji Vzhod), Pak (daljni Vzhod), Mauxer (Finska), Weinkop (Holandija), namestnik Anzon. Ruska komunistična stranka je odposlala po sklepu kongresa peščanov: Zinovjeva, Buharina, Radeka, Tomskega, Kobockega. Namestniki: Lenin, Trocki, Bersin,

Stalin, Pavlovič, Čiterin. Zinovjev je bil ponovno enoglasno izvoljen za predsednika izvrševalnega odbora. V predsedstvo izvrševalnega odbora so bili izvoljeni Zinovjev, Buharin, Maier, Rudnyansky, Kobocki. Za tajnika izvrševalnega odbora Komunistične Internacionalne se izvolil Kobocki, ker Radek odpušča na fronto.

Angleško delavstvo pomaga sovjetski Rusiji. (London, 14. avg.) — Delavska konferenca iz cele Anglije, ki se je vršila 13. avgusta v Londonu, je sklenila, da se bodo vse strokovne organizacije najodločneje uprle vsaki vojaški in pomorski intervenciji proti Rusiji. Delavski izvrševalni odbor se je posvetoval z ruskimi delegati Kamenovom, Krasinom in Kliškem in je izjavil nato ministrskemu predsedniku Lloyd Georgeu, da je delavstvo pripravljeno proglasiti generalni štrajk, če se ne ustavi vsaka akcija proti Rusiji. Odreči se mora vsaka podpora protirevolucionarnemu generalu Wranglu in Poljski. Vse angleške vojne ladje, ki blokirajo Rusijo, se morajo takoj odpoklicati. Priznati se mora sovjetska vlada in obnoviti neomejena trgovina z Rusijo.

Francosko delavstvo za rusko revolucijo. (Pariz, 14. avg.) — Na socialističnem ljudskem shodu, ki se ga je udeležilo čez 10.000 ljudi, sta Cachin in Frossard govorila za pristop v III. Internacionalno. Shod je izrazil svojo solidarnost z rusko komunistično revolucijo in se je zavezal, nastopiti z vsemi močmi proti vojni, ki jo namerava Francija napovedati Rusiji.

Iz francoske socialistične stranke. Kakor izjavlja »Humanité«, se vrši v septembru izredni kongres francoske soc. stranke, ki bo sklenil pristop k III. Internacionali.

Nemški delavci izpolnjujejo svojo dolžnost. (Ratibor, 14. avg.) — Tukašnji delavci so danes zjutraj vstavili transport francoskih čet in zapeljali vlak na mirtev tir, kjer ga sedaj stražijo oboroženi delavci. — V Mannheimu se je vršila velikanska ulična demonstracija za sovjetsko Rusijo.

Kam vodi preganjanje proletarskih organizacij. (Madrid, 7. avg.) — V Valenciji so sindikalisti ustrelili barcelonskega guvernerja Laborda, grofa Salvatierra, ki se je odlikoval po strahovitem preganjanju delavskih strokovnih in političnih organizacij. Ta človek je napolnil vse ječe z revolucionarnimi delavci. Kar se mu je zgodilo, je posledica njegovega dela. V Barceloni se je izvršilo v juliju že 35 atentatov.

Komunisti niso več brez varstva. Či-čerin, ljudski komisar za zunanje zadeve je brezčisto obvestil vlado v Budimpešti, da jemlje ruska sovjetska vlada v zaščito vseh 16 članov madžarske sovjetske vlade, zoper katere je naperjen proces. Za njihovo varstvo bo ruska sovjetska vlada internirala 1000 ogrskih ujetih častnikov, med katerimi so tudi člani plemiških rodbin, in jim bo do deljena ista usoda, ki bo doletela člane ogrske sovjetske vlade.

Bela Kun je prispel v Petrograd in je bil prisrčno sprejet.

Žrtve belega terorja na Finskem znašajo do 50.000.

Italijanski socialisti za primorske Slovence. Naši meščanski listi obrekujejo italijanske socialiste, češ, da so najnevarnejši nacionalisti. Kdor pozna ves razvoj socialistične stranke na Laškem in ve, da je to ena redkih proletarskih strank, ki je ohranila vso čistost mednarodnega socializma tudi med vojno, se bo le smejal temu podtikanju. Nepoučenim pa bodi povedano, da je pred kratkim socialistični poslanec Riboldo zahteval v rimskem parlamentu samoodlobo tudi za primorsko prebivalstvo, čisto v duhu cele soc. stranke. Danes pa prinašamo del obširne govoru, ki ga je držal socialistični poslanec Cosattini v rimskem parlamentu o preganjanju socialistov in Jugoslovancev v Primorju. Cosattini je rekel med drugim: »... Dasi pa socialisti živimo v takih stiskah in težavah v Jul. Benečiji, je naša dolžnost, da javno pribijemo bedasta nacionalistična preganjanja, ki so jih v pokrajini deležni v še večji meri Slovani. Naše oblasti se tekom nekaj časa podale dokaz nekatere obsirnosti obzorja, ki je bila Slovanom všeč. Vendar je bilo podano mnogo obljub, ki se niso izpolnile in to je žalilo Slovence. Vendar vse to se je godilo v središču, na vodilnih mestih, ki pa niso znala uveljaviti svojih nazorov pri izvrševalnih vladnih organih, ki so v splošnosti smatrale vsakega Slovana za vohuna in sovražnika. Iz tega je izvirala politika preganjanja in strahovlade, ki se je postopno in sama ob sebi vedno bolj poostrela, odkar so nastopile težave pri rešitvi jadranskega vprašanja. V slovanskih krajih ne obstoja več ne zakon, ne pravica, ne svoboda, obstoja le še samovoljnost kakoršnega

si bodi poveljnika posadke, ali občinskega komisarja, ali brigadirja, ali slehernega karabinerja. Organizacije se nočejo pripoznati, prepovedujejo se sestanki, preganjajo se učitelji, vrše se hišne preiskave brez vsakega mandata in s prekršitvijo vsakega jamstva. Proglasi glede shrambe vojaških predmetov podajajo v deželi, kjer je vihrala vojna, povod k aretacijam na debelo. Nasilstva karabinerjev, ki so dospela celo do ubojstva, ki mu ni opravičbe, so na dnevnem redu, in med tem tabori kot grozovit opomin, kot neubežna vaša obsodba, v istrskih gozdih rokoynjaštvo! Ako ne pristanete na predlog samoodločbe, ki ga predlaga socialistična skupina, izogibajte se vendar činov, ki rode pogoje za poznejši iredentizem, ki bo vodil do neizogibnih vojn! Skrbite, da bo čim manj mogoče tujcev tostran meje, a onim, ki bodo k nam priključeni, pripoznavajte odkrito in pošteno vse one svoboščine, ki jih uživamo mi, pravico, da čuvajo svoj jezik v ljudskih in srednjih šolah, da se ga morejo posluževati v svojih poslih in na sodiščih, ter spoštujte jih kot državljane! In če hočete, da prenehajo sovražstva ter hočete izraziti svoje obžalovanje, da je bilo oskrunjeno življenje državljanov, oropane in požgane njihove hiše, razdejane knjižnice in organizacije — toli Slovanom, kolikor socialistom — tedaj povrnite neopravičeno škodo, ki so jo radi vaše nesposobnosti trpeli. Le na ta način boste ločili svojo odgovornost od neodgovornosti fašistov, le na ta način boste v Trstu in drugod preprečili, da taka igra ne nese nobenemu dobička...«

Štrajki na Španskem. (Madrid, 7. avg.) Velike kovinarske in rudarske stavke se nadaljujejo. Težki nemiri so izbruhnili v Madridu, kjer je bila vržena bomba na direkijo tamošnjih jeklarn. V Seville je množica ubila nekega stavkokaza.

Iz komunistične Slovenije.

Dol pri Hrastniku. V nedeljo ob 8. uri zjutraj se je pri nas vršil sijajen javni shod Komunistične Stranke Jugoslavije. Zbrala se je velika množica kmečkega in delavskega ljudstva, ki je soglasno in z navdušenjem odobraval izvajanjem sodrugov govornikov. Navzočih je bilo tudi večje število žensk. Shodu je predsedoval sodrug Peklar, zapisnikar pa je bil sodrug Studenshek. Prvi je govoril sodrug Bartulovič, ki je v daljšem govoru razjasnil politični položaj v zemlji, razsvetlil je vse trpljenje delavcev in malih kmetov v kapitalističnem družabnem sistemu, pokazal je, kakšna stališča zastopajo vse druge stranke, da so one vse skupaj orodje v rokah kapitalistov in da so samo zato tukaj, da hujskajo kmeta proti delavcu in tako zamore buržoazijo vladati nad delavnim ljudstvom. Edino komunistična stranka je prava stranka delavcev in kmetov, edino v komunističnem družabnem sistemu pride osvoboditev potlačenega ljudstva. Pozval je, da se vsi združijo v komunističnih političnih in bojnih strokovnih organizacijah ter da se pod vodstvom Komunistične Stranke in Tretje Internacionalne pripravijo na odločilni mednarodni boj med Delom in Kapitalom. (Viharno odobravanje.) Sodrugi Fabjančič je na poljuden način raztolmačil prisotnim kmečkim in delavskim množicam program Komunistične Stranke in delo Komunistične Internacionalne. Ljudstvo je govornika pazljivo poslušalo in s pogostimi medklici navdušeno pritrdjevalo njegovim izvajanjem. Nato je še razpravljalo o našem stališču glede občinskih volitev in volitev v Konstituantu ter je zaključil svoj govor s krikom: »Živela Komunistična Internacionalna!« (Viharno odobravanje.) Konečno je sodrug Bartulovič pozval, naj se oglasi k besedi, ako se kdo ne strinja z delom Komunistične Stranke. Ker se ni oglasil nihče, je sodrug Peklar zaključil ta sijajno uspešni shod. Izvolil se je tročlanski odsek, ki bo izvršil organizacijo v Dolu. Razprodale so se vse brošure »Program Komunistične Stranke« in »Rdeči Prapor«, kar ga je bilo na razpolago. Komunizem zmagovito prodira tudi v vasi.

V Hrastniku se je v nedeljo dne 15. t. m. ob 4. uri popoldne vršil mnogoštevilno obiskani shod Komunistične Stranke Jugoslavije. Navzočih je bilo več sto moških in žensk, rudarjev iz Hrastnika, pa tudi ljudstva iz bližnje in daljne okolice. Za predsednika shoda je bil enoglasno izvoljen sodr. Peklar za zapisnikarja pa sodrug Alt. Poročilo so sodrugi Bartulovič, Fabjančič in Petakovič, tajnik Zveze rudarskih delavcev iz Belgrade. Sodrugi Bartulovič je v daljšem in temeljitem govoru razjasnil razvoj in pomen strokovnih organizacij za zatiranje proletarijata, ki se bori za osvoboditev izpod kapitalističnega jarma. Ker so socialni patriotje s svojim »delovanjem pripeljali strokovno gibanje na rob propada, je pozval rudarje, da se vsi organizirajo v »Zvezi rudarskih delavcev«.

Sodrugi Fabjančič je orisal sistem, v katerem živimo. Pokazal je, da vlada v Jugoslaviji najbesnejša diktatura buržoazije. Na napad združene buržoazije mora proletarijat odgovoriti s trdno sklenjeno fronto političnih in strokovnih vrst delavstva in revnih kmetov pod komunistično zastavo. Druginja zopet strahovito raste in pozimi se obetajo težke krize. Zato se mora rudarsko delavstvo nemudoma organizirati v svoji strokovni organizaciji »Zvezi rudarskih delavcev«, politično pa v Komunistični Stranki. Le tako bo lahko z uspehom izdržalo težke boje, ki ga čakajo. Nato se je razpravljalo še o volitvah v občine in Konstituantu, nakar je dobil besedo sodrug Petakovič, ki je v srbskem jeziku ognjevitno pozival zbrano ljudstvo na vztrajno delo na strokovnem in političnem polju. Vse tri govore je zbrana množica z velikim navdušenjem odobraval. Pokazalo se je, da je v Hrastniku ravno še toliko socialpatriotov, da so nam ponoči skrivaj strgali zidu vse naše lepake. Vse to jim nič ne pomaga. Hrastnik je zavedno, trdno in kompaktno komunističen.

Shod v Kočevju. Po železničarski stavki se je bila naša buržoazija vrgla z vso vehemenco na kočevsko delavstvo. Njegove najboljše zaupnike je pometala iz revirja in so odšli s trebuchom za kruhom v francoske rudnike, ostale in zlasti še naše nemške domače sodrugi pa je opravljala med ljudstvom in po svojem časopisu, da so hoteli proklamirati na Kočevskem sovjetsko republiko. Ta nasilstva so kočevski proletarijat precej zbegala in to še posebno radi tega, ker je naša stranka v reorganizaciji in ni imela časa in moči, da se bolj zanima za razmere v Kočevju. Toda kljub tem razmeram se je zbralo 15. t. m. lepo število rudniškega delavstva na javni ljudski shod v Čakalnici, kjer sta referirala sodr. Gustinčič in Makuc. Sodrugi Gustinčič je poročal o položaju, ki se nastal po železničarski stavki v naših vrstah, približno, kako smešno je hujskanje naše buržoazije, da je hotelo kočevsko delavstvo proklamirati sovjetsko republiko in osvetlil v tej zvezi svetovni gospodarski položaj in odgovarstvo naših kapitalistov, ki pehajo proletarijat v neizogibno revolucijo proti kapitalističnemu gospodarskemu ustroju. Sodrugi Makuc je poročal o strokovni in politični organizaciji proletarijata. Povedal je, da se je strokovno neorganizirano rudarstvo v Zagorju, Trbovlju in Hrastniku zopet organizovalo in pristopilo k »Zvezi rudarjev«, ki predstavlja zvezo vseh rudarjev v Jugoslaviji. Pozval je kočevski proletarijat, da se tudi politično organizira, ker proletarijat mora vzgajati tudi politično proletarsko zavest, ako hoče doseči svoje cilje. Postaviti mora nasproti bloku naše buržoazije trdnoskljeno falango vsega delavstva in taka trdna falanga je mogoča dandanes samo pod zastavo III. Komunistične Internacionalne. O rudniških in stanovanjskih zadevah sta razpravljala tudi sodrugi Dvojmoč in Tomažič, za medklice na shodu pa je poskrbel strastnozagrizeni vladni komisar Marčič. Do sedaj je bila navađa, da je vlada pošiljala na naše shode svojo policijo samo za to, da je poslušala govore naših govornikov in jih beležila, kakor brzopisna mašina, najevošnji njen sklep pa je ta, da pošilja svoje komisarje tudi zato, da na shodih polemizira s komunističnimi referenti. Za posebno zmoežne za tako delo smatra menda one, ki so bili med vojno najbolj zagrizeni Avstrijanci. Naši govorniki tej vsiljivosti kočevskega vladnega komisarja seveda niso ostali dolžni. Ker je okrajni glavar kočevski poslal na ta mirni shod tudi osem orožnikov, zagotavljamo našo vlado, da je toliko število orožnikov že popolnoma zadostno za izzivanje mirnih zborovalcev in da si torej v bodoče njeni komisarji lahko prihranijo vse neumestne in strastne medklice na shodih. Ako pa vseeno čutijo potrebo debate za razčiščenje komunističnih nazorov, potem naj se prijavljajo redno k besedi, kakor to delajo vsi drugi govorniki in mi jih bomo mirno poslušali. Po shodu se je vršil pripravljalni zbor za krajevno politično organizacijo, kjer so si kočevski sodrugi izbrali svoje zaupnike.

Maribor. **Konfiscirano!**

Dopisi.

Konfiscirano!

Kje so gosence? (Iz Kranja). — Ker takozvani tridesetletniki moledujejo v svojem lepem glasilu »Naprejek« o gosenicah, se mi zdi potrebno opozoriti zunanje strokovno organizirano delavstvo na te gosence, ki hodijo v zeljniki, da bi kaj prigizle. Zato naj služi sledeče dejstvo in potem naj delavstvo samo sodi, kje so gosence. V nedeljo 8. t. m. se je vršil občni zbor podružnice usnarjev v Kranju. Navzoči centralni tajnik, tudi tridesetletnik

Novšak, ni imel delavstvu drugega povedati, kakor da je branil tovarnarja Polaka, da ne more plače povišati, ker ima ogromne stroške. In kar je najbolj značilno, je to, da je začel udrihati čez komuniste, ki baje hočejo kaso oziroma denar. Toda navzoči sodrugi Gročič, Mohar in Krč so temu gospodu hitro pristigli peruti, tako da je navsezadnje izjavil, da je tudi on komunist. To je zadosten dokaz, da se vidi, kdo dela razdore v vrstah proletarijata. Toda g. Novšak naj dobro premisli, kaj dela, ker delavstvo ne plačuje prispevkov zato, da bodo razni tajniki hodili okrog blatit naše južne sodrugi. Proletarijat Slovenije se dobro zaveda, da je njeinjenje celega proletarijata Jugoslavije zanj življenjskega pomena in bo dobro premislil, predno se da zapeljati s takimi čencami. H koncu pa svetujemo tem gosencam socialpatriotske dolarske kompanije, da naj ne poskušajo več hoditi k nam v Kranj, ker drugače bo šiba pela.

Znameniti shod kmečke zveze v Zagorju. V Zadrudnem domu dne 8. avgusta nas ni bilo več kot 60 radevednežev. Počakali smo g. govornika študenta Žužka, ki se je pred shodom tako obilno okrepčal s čajem in rumom, da mu je revežu govorniški talent popolnoma odpovedal. Nam rudarjem in kmetom se je fant smilil, ker ne vidi prave poti, po kateri gre celi svet. Ker je fant še mlad in se lahko še kaj nauči, upamo, da nas s svojo sedanjo govorniško silo ne bo več posestil. Gospod kaplan Kos je govoril, da so učitelji davka prosti, da je le kmet trpin, da delavec boljše živi kot gospod itd. Stara muzika, s katero hočejo delati zdraho med kmeti in delavci. Gospodje so odšli od klavernega shoda s krščanskim jezo v srcu in s trdnim sklepom, da med Zagorčane ne pridejo nikdar več loviti kalinov za svojo bisago.

Zagorčani.

Neverjetne so razmere, ki so zavladale v Sloveniji, ali kaj takega se bi ne mislili, da je mogoče v beli Ljubljani. V nedeljo dne 8. avgusta se je drznil neki detektiv v hotelu Ilirija našega sodruga, rudarja iz Trbovelj, celo v stranišću preiskati, če nima mogoče kakšen brovning. Na ogorčene proteste več sodrugov se je ta policijski špijon še celo rogati! — Ubogi detektiv! Gotovo se mu je prejšnja noč sanjalo o kakšnih krvavih demonstracijah in pučih, ker je bil v jutro tako skrben za življenje ljubljanske buržoazije. Gotovo ga bodo odlikovali s kakim redom. Hortyjeve metode so menda zelo prikupljive, ker jih skuša uvesti že v Ljubljani. Če misli klerikalna gospoda, da bo s teroriziranjem udušila komunistični pokret, se zelo moti. Gospoda naj bode uverjena, da si bo znal slovenski proletarijat zaščititi svoje pravice in da bo čul tudi njemu koristne zakone. Gospodje, požurite se, da napravite red!

Novo mesto. Novomeška gospoda še do danes niso mogla prebaviti in pozabiti mogočnega utisa, ki ga je napravil javni shod Komunistične Stranke na dolensko delavno ljudstvo pred skoraj tremi tedni. Niti eden teh gospodov si ni upal na shodu črhiniti besedice ali količjak ugovarjati, ker je opravičeno računati s trdnimi pestmi navzočih kmetov in delavcev, ki so s živim zanimanjem in glasnim odobravanjem sledili tolmčenja komunističnega programa in slikanja političnega položaja. Ta gospoda izliva sedaj svojo jezo nad ubogim obrtnikom in kmetom s katerimkoli aktom le mogoče. Kandidanski klerikalni župan Zurec, po domače Štembur šikanira kmetško ljudstvo in uradno preganja male obrtnike, jim odpoveduje stanovanja in jih moti v njihovem poslu. Da se je krščanskemu županu pridružil znani brezobzirni avstrijski žendarm Burja, ni čudno, ker on do danes sploh še nič človeškega in pametnega storil ni. Nerazumljivo pa je, kaj goni v naročje te čedne dvojice vinogradnega nadzornika Skalickeja, ki ve kaj pomenita zanj kmet in delavec in kaj ima storiti proti nasilstvom krščanskih pijavk delavca in kmeta. Župan Zurec in Burja sta menda kot birta že pozabila kdo jim polni žepe in dela življenje ugodno. Župana Zurca poznajo kmetje iz tistih časov, ko je krivil hrbet pred cesarjem Karlom, pošiljal brez potrebe kmetске može in fante v smrt, kmetске pridelke, živino in občinski denar kot vojno posojilo pa avstrijskim židom. Župan Zurec in Burja naj nekoliko prevohata stanovanja veržnikov iz zasedenega ozemlja, beguncev — baronov, ki so baje izgnani od italijanskih oblasti, dočim se vsaki teden vozarijo v zasedano ozemlje in nosijo zdravo valuto nazaj, pijančinejo in zehajo po kavarnah in gostilnah. Enkrat sta Zurec in Burja skoraj prešla zasluženno plačilo, ali naš kmet ni nehvaležen in se bo vedel še zahvaliti ob prvi priliki. Vse te šikane in nasilstva si bosta zaveden kmet in delavec dobro zapomnila, za sedaj pa vesta, kako se imata ob-

našati napram birtom Zurcu in Burji, ki točita kršeno vino po nekrščanskih cenah. Vsak zavezen kmet in delavec naj išče krepčila in razvedrila v gostilnah kakor na primer pri Jaksetu in Millerju, kjer je na razpolago naše glasilo in pa uljudna in dobra postrežba.

Poltedenski pregled.

Vlada se je koncentrirala pod vodstvom dr. Vesniča, radikalskega milijonarja. Radikalci so iz ministrske barke vrgli v vodo svojega voditelja Protiča, demokratje pa Davidoviča. Približevaj pa se je tako krčevito držal ministrske klopi, da ga ni bilo mogoče izkrcati. Vsi drugi ministri so ostali. Notranji minister bo bogataš in veleizvoznik Draškovič, konstituant po bo v imenu ljudstva izdelal g. dr. Mušički, radikalec. Do sestave ministrstva je prišlo pod pogojem, da bosta parlamentarna in demokratska zajednica zaslužili pri izvozu žita in pridelkov, kmetje pa bodo plačali begom in veleposrednikom pravico, da smejo obdelovati svojo zemljo. Ministrstvo imamo, domovina je rešena! Tudi v deželno vladu vstopijo liberalci, in sicer dr. Žerjav kot poverjenik za sodnijsko pravico, za socialno pravico bo skrbel dr. Ravnikar, »brezbarvni« (rdeč menda ni!) dr. Pitamic pa bo urejeval notranje zadeve. Po zadnjih vestih sta že položila prisego nova ministra Draškovič in hudi »svobodomislec« Paja Marinkovič, ki zraven železniškega ministra duhovna dr. Korošca fungira kot minister za vere!

Zveza jugoslovanskega kraljestva s češoslovaško republiko. Javlja se, da sta ti dve državi podpisali zvezo. Češki zunanji minister Beneš je nalašč zato prišel v Beograd. Hribar, poslanik SHS v Pragi in Kalina, češki poslanik sta dobila na tej podlagi red sv. Save I. razreda. Sedaj gre dr. Beneš še v Bukarešto, da pritegne zraven še reakcionarno, buržuazno Rumunijo. Trdi se, da je ta zveza naperjena (defenzivno baje!) proti Madžarski. Na vsak način se je izvrševalni odbor kapitalistične internacionale, ki se mu pravi Zveza Narodov, razveselil te »defenzivne zveze«, ker bi se utegnil »čisto slučajno« zasukati tudi proti sovjetski Rusiji.

»Znižanje« železniškega tarifa. Od nedelje se vozi po železnicah dvakrat ceneje nego prej. Prej si plačal iz Ljubljane v Novo mesto 20 (kron), sedaj pa le 10 (no ja, dinarjev)! Tak vtis menda hoče storiti železniško ministrstvo na potnike, ko je povišalo voznino za 100%, a zapovedalo uradnikom, da računajo v dinarjih, da se manj sliši. Ko nam bodo povišali voznino še za 100%, bodo pa že računali v frankih ali dolarjih.

Boj za Varšavo. Ruske rdeče čete so skoro od vseh strani dosegle predmestja Varšave. Vnela se je odločilna bitka. Prehode čez Vislo brani bela garda generala Italerja. Ministri, »narodni« poslanci, kapitalisti, banirji, trgovci, oderuhi, veliki duhovni in verižniki, katoliški kakor judovski, bežijo vsi usopehani iz Varšave, pred katero stoji rdeča pravica. Socialni patrijot Daszynski, ki je osebno sicer pobegnil na varno v Krakov, je sklenil braniti poljske bankirje in veleposelnike do zadnje kaplje krvi z najdenega poljskega delavca in kmeta. Zato je sklenil poklicati pod orožje vse, kar leze in gre. Poljske delavce pa bolj vleče v rdečo gardo in kjerkoli morejo, trumoma vstopajo v poljsko rdečo mardo. — Francija je priznala razbojniškega poglavarja v Južni Rusiji, generala Wrangla, kot gospodarja »cele« Rusije in je s tem napovedala boljševikom vojno, ki naj bi jo v imenu Francije vodili menda Madžari, Jugoslovani in drugi taki orožniki pravice. Da do tega ne pride, bo pa preskrbel mednarodni proletarijat. Včeraj so vsi meščanski listi z velikim navdušenjem prinašali poročila iz Varšave, da se je Poljakom posrečilo potisniti Ruse nazaj. Zadnje vesti iz Berlina pa javljajo, da se je protinapad Pilsudskega že ustavil pri Ahanovu in tudi sicer na fronti ni zabeležiti novih uspehov poljske bele armade. Iste vesti smatrajo, da je zavzetje Varšave le za par dni odloženo, medtem ko je usoda Lvova že odločena.

— V Minsku so se začela rusko-poljska mirovna pogajanja. Rusija pokazuje največjo miroljubnost in popustljivost. Sedaj je odvisno od imperijalistične Poljske in od Pariza, če se vstavi krvavo klanje na vzhodu.

Na Slovaškem so češke oblasti proglasile obsedno stanje, baje zato, ker so se v teh hribih močno zaredili tihotapci. Drugi pravijo, da se je to zgodilo zato, ker misli bel razbojnik Horthy udariti čez mejo. Tretji so mnenja, da so pač Rusi dospeli že globoko v Galicijo, da odtod ni posebno daleč do slovaške meje in da so se slovaški delavci in kmetje začeli vzdigovati pesti.

Domače.

Zaplemba. Državno pravdnštvo nam je poslalo sledeči dopis: štev. 22. lista »Rdeči Prapor« z dne 14. avgusta se je zaplenila radi stavkov v članku »Pozor proletarci!« počenši z »Bojkot Poljski! Sodrugi železničarji!« pa do konca, to je do besedi »Mir z Rusijo!«, ker se v navedenih stavkih pozivlja železničarje, da se ne pokore vladni naredbi glede prevoza vojnega materiala in je s tem dan pregrešek zoper zakon, oblastvo in javni red po § 92 srb. k. z. — K temu imamo pripomniti, da so zaplenjeni stavki doslovo prevedli iz »Radniških Novin«, ki izhajajo v Beogradu v obližju vseh ministrov in poglavitnih gospodov državnih pravdnikov. Vprašamo se, kdo je pravilno tolmačil zakone, ali centrala v Beogradu ali podružnica v Ljubljani. Dejstvo je, da levice ne dela tega, kar dela desnica. Tudi ni tu govora o kakem kršenju kaknega zakona, temveč je slučaj enak bojkotu proti Horthyjevi Madžarski, na kateri so vsi komunistični listi pozivali in jih nihče ni zaplenil.

Druga zaplemba. Državno pravdnštvo nam je že dve številki »R. P.« zaporedoma zaplenilo. V zadnji številki nam je črtalo kar tri članke. Na ta način se hoče komunističnim delavcem onemogočiti, da bi povedali svoje mnenje o koroškem plebiscitu in razmerah pri vojaki.

Konfiscirano!

Anarhistična podtikavanja. Že tako po vukovarskem kongresu so se pričele širiti govornice, da so nastala vsled sklepov našega kongresa nesoglasja v naši stranki in da preti nov razkol. Te vesti je širil zlasti »Naprejš«. Nato je uredništvo našega glasila izrecno na mojo željo dementiralo te vesti. Kljub temu pa se je znova pojavila vest, ki se tiče moje osebe, v »Novi Istini«, ki pravi, da se jaz ne bom podvrnil sklepom kongresa. Ker ta vest ne odgovarja dejstvu in ker sem slišal, da jo je izbral tudi »Naprejš«, sem poslal obema listoma stvarni popravek, obenem pa moram na tem mestu kategorično izjaviti, da so sami sklepi vukovarskega kongresa obvezni do onega časa, dokler novi kongres ne sklene kaj drugega. Dela v stranki pa se poprimem, kakor hitro se zopet vrnem v Ljubljano. Žaga pri Ribnici, 14. VIII. 1920.

Lemež Milan.

Francoski vojaki in orožje so se sinoči prepeljali skozi Ljubljano v Solun na pomoč protirevolucionarnemu generalu Wranglu v južni Rusiji. Tako poročajo ljubljanski dnevniki, ki jih cenzura ni zaplenila, in o tem se je prepričalo tudi nekaj naših sodrugov. Ker bi nam gospod državni pravdnik bržkone zopet zaplenil, ne bomo za enkrat citirali nobenega lista, ki pove, kaj je v tem slučaju dolžnost sodrugov železničarjev.

Vsem podružnicam »Osrednjega društva usnjarev in sorodnih strok v Sloveniji«. Podpisano načelstvo podružnice Ljubljana pozivlja tem potem vse podružnice, da se priključijo zahtevi podpisane podružnice k najhitrejši sklicatvi občnega zbora organizacije, ker se je zadnji občni zbor vršil leta 1918, ter je, vsled letnega odlašanja istega, sklicitev nujno potrebna. Za podruž. Ljubljana Alojz Mozetič, t. č. predsednik.

Ježica pri Ljubljani. Na Ježici se je vršil shodič delavsko-kmečke zveze, na katerega je prišlo kakih 50 oseb. Govornik je sam kritiziral to »velikansko« udeležbo. Še bolj kritičen pa je bil njegov govor. Bilo je vmes morda nekaj stvarnih misli, vendar je vse skupaj imelo tak vpliv, da je poslušalec prejel zaspanec. Povpraševali so se med seboj, kdo in odkod je ta »govornik«. Nikakor ni hotel povedati, kateri stranki pripada. Tudi sicer bi bil komaj prišel s svojim govorom naprej, če mu ne bi ljudje sproti z medicini priskakovali na pomoč. Svetovali bi dotičnemu, da drugič govori bolj od srca, da pove ime svoje stranke in kaj je njen cilj. Zdi se, da vidi v ljudeh na deželi neke backe, ki, po domače rečeno, ne znajo šteti do pet. Vedeti bi moral, da je pet let vojne ljudi več naučila, nego jim je on govoril. Tudi smo videli »delo« gotovih »delavskih« zastopnikov, kakor tudi delo delavstva v Rusiji in drugje. Zato pa naj si zapomnijo ljudje vseh drugih strank, da vemo, kaj je organizacija. Organizirali pa se bomo le v pravi stranki delavcev in revnih kmetov, tako kako je povedal sodr. Marcell Žorga, namreč v Komunistični Stranki, v Tretji Komunistični Internaciji. Zatorej kličemo vsem: živela sovjetska Rusija!

Kmečki in delavski sovjeti, to je prava organizacija.

Več Ježičanov.

P. S. Kakor smo naknadno zvedeli je bil ta kratkočasni govornik gosp. Bernot iz Ljubljane.

Spoznanje je prvi korak k poboljšanju. »Naprejš« od 13. avgusta prinaša res tako srčkano, tako mlo zgodbo, da bi se človek kar zjokal. Pravi namreč, da tu pa tam napada svoje politične nasprotnike in se pri tem sempatja poslužuje tudi laži in obrekovanja, česar pa njegovi bralci ne odobravajo. Če se bo »Naprejš« držal tega malo poznega spoznanja in nasvetov svojih bralcev, mu gotovo ne bo škodovalo. Spoznanje je prvi korak k poboljšanju.

Nekdo, ki včasih bere »Naprejš«.

Škandal. Stavbinski delavci, ki so zaposleni pri stavbi uradniške hiše Jadranski banki v Kolodvorski ulici, morajo delati po 10 ur na dan brez čezurne odškodnine in to v času, ko je toliko brezposelnih stavbinskih delavcev. Besedo ima osrednje društvo stavbinskih delavcev in obrtno nadzorništvo!

Bel teroristi. Dobili smo sledeče pismo: Prosim, da mi svetujete, kaj mi je storiti, ker bi me radi preganili iz D. občine radi komunizma. Vzrok iščejo v tem, da bom baje vso mladino pohujšal s svojimi nazori, namreč s socializmom. Dokazati mi ne morejo ničesar slabega, samo to jim je na poti, da sem komunist. Ker nisem pristojen v to občino, zato me mislijo iz tega stanovanja pregnati, druge pa tudi ni mogoče dobiti stanovanja, že zato ne, ker sem komunist. — To je pravi beli teror, kateremu bo treba korenito napraviti konec.

Iz deželne bolnice. V Ljubljani v Deželni bolnici se bodo začeli zopet dogajati čudeži v vernih krščanskih vrstah. Bila je namreč neka mlada, pa hudo pobožna devica, ki je hodila vsaki dan k spovedi in obhajilu in pridno molila pred kapelico Matere Božje, da bi se ozdravila na obeh. Poleg njene postelje pa je ležala druga slepa revica ter je vedno tožila, da nima upanja, da bi še katerikrat ozdravela. Ona mlada devica, Justina Jaklič po imenu pa jo je tolažila da bo že Bog dal, da bo zopet videla, ako daruje v bogajme, pa ne denarja, ampak kako obleko ter se ji ponudila, da hoče ona narediti to uslugo, da jo bo oddala kakemu siromaku. Slepica revica ji je res podarila novo obleko v dobri veri, da jo to ozdravi. Ko je revica podarila sleparki obleko, ji je ta pobožna Jaklič ukradla po vrhu še svilen ruto ter odšla iz bolnice, ne da bi kedo kaj slutil. Par dni potem pa je uboga reva potražila sestram v bolnici, da še vedno ne vidi, akoravno je podarila obleko za to. In te pobožne sestre niso te sleparije naznanile merodajnim oblastim, akoravno dobro vedo, da je to navadna sleparija nad ubogo dvakrat slepo siroto.

Na vse zaupnike strokovnih in političnih organizacij. Veselčni odbor je na svoji zadnji seji podal zaključno besedo od veselice za žrtve na Koslerjevem vrtu dne 8./8. 1920. Sklep je sledeči: V Kontrolo za pregledovanje računov naj se povabiyo sod. Nahtigal, Maribor, sod. Pečnik, Zid. most. sod. Rinaldo, Trbovlje in rudarski revirji in sod. Osterman Alojz, Ljubljana. Komisija ima svoje poslovanje dne 26./7. v Sp. Šiški na spodaj omenjeni naslov ob 9. uri dopoldan. Da se pa kontrola lahko in brez težav izvrši, ter tudi podpore enakomerno razdelijo, se nanašja vsem organizacijam, da nemudoma oddajo natančni seznam žrtve, kateri so opravičeni do podpore, in to najkasneje do torka dne 24./8. 1920. Razen tega se opozarja, da še vsi bloki vstopnic niso odračunani, kar je potrebno, da se izvrši, drugače ni mogoča natančna kontrola. Vse pošiljate na naslov: Fr. Lach, Sp. Šiška, Kolodvorska ul. 165.

Odbor.

Sedajni dohodki od veselice: Vstopnice 45.568/40 K Lov. Zlatovci Brod 537.—, Paviljon stv. I. 27.644.—, Dolar 100.—, Ples 5.194.—, Paviljon stv. 5 24.862.—, Uršič 100.—, Rudarji Kočevje 25.—, Tehnica 95.—, Paviljon št. 3 7.386.—, Čarovnica 349.—, Kemeter 500.—, Paviljon št. 6 8.350.—, Kavarna 2.121.—, Paviljon št. 4 9.152.—, Gospa Nahtigal 100.—, Paviljon št. 2 317.08, Šaljiva pošta in ženitev 1.040.—. Skupaj K 133.441/48. Sedajni izdatki za veselico: Vino, pivo, kisa voda, kolki, prošnje, brzojavi, pisarniški stroški K 63.663.65. Prehrana za godbe, pevske zборе, delavci in plače delavcev in za vse osebe, katero je sodelevalo na veselici K 27.408.54. Material za veselico K 20.416.90. Skupaj K 111.489.09. Bilanca: Dohodki K 133.441.48. Izdatki 111.489.09. Sedajni čist dobiček K 21.952.39. Za natančnost so račun na razpolago. Odbor.

Študijske podpore iz tehnično-visokošolskega fonda. Sporazumno s podpredsednikom »Upravne komisije tehnično-visokošolskih fondov v Ljubljani« g. gradb. ravn. inž. Klinarjem sporočamo onim tovarišem, ki reflektirajo na podpore za Prago, Pribram in Brno, da morajo vlagati pravilno opremljene, na omenjeni fond naslovljene prošnje samo potom »Slov. dij. zadruga v Pragi« (na naslov Srečko Petrovčič, Ljubljana, Rimska c. 23) oz. »Slov. dij. zadruga v Brnu« (na naslov Ivan Hrovatin, Ljubljana, Resljeva c. 25), katere šele oddajajo tako zvane prošnje fondu. Opozarjamo tozadevno tudi na »Uradni list« št. 79. (priložiti ubožno, krstni domovinski list, zrelostno in vsa druga visokošolska spričevala, navesti druge podpore, poklic in naslov roditeljev ali skrbnikov, priložiti znesek 4 K SHS. etc.) Opozarjamo posebej, da se na prošnje vložene po 1. septembru ne bode moglo več ozirati. Tovaršem drugih strok sporočimo tozadevne informacije pravočasno.

Študijske podpore visokošolcem. »Slov. dij. zadruga v Pragi« in »Slov. dij. zadruga v Brnu« javljata onim svojim članom, ki reflektirajo na podporo poverjenišva za uk in bogocastje (juristi, filozofi, konzervatoristi, slik in kip. akademiki), da nemudoma in sicer najkasneje do 1. septembra t. l. vpošljejo prošnje za štud. podpore v bodočem letu na naslov Srečko Petrovčič, Ljubljana, Rimska c. 23. (tovariši iz Praga) in Ivan Hrovatin, Resljeva c. 25 (tovariši iz Brna). Prošnjam je priložiti 1. ubožno spričevalo, 2. navesti javne ali zasebne druge podpore, 3. krstni list, 4. domovinski list, 5. zrelostno spričevalo (začetniki) 6. vsa spričevala o dosežanjih izpitih. V vsaki prošnji je navesti poklic in naslov starišev oz. oskrbnikov in naslov, na katerega je poslani rešitev. Priložena mora biti poštna priporočnina 4 K SHS. Služatelji nižjih letnikov naj utemelje, zakaj študirajo v inozemstvu. Na prošnje vložene po navedenem roku se ne bode oziralo. Opozarjamo, da nečlani omenjenih zadrug ne bodo imeli pristopa v menzo. Oni, ki nameravajo v Prago, Pribram ali Brno in še niso člani zadrug, naj se torej nemudoma priklase, da jim zamoremo pravočasno doposlati evidenčne formularje v izpolnitev do navedenega roka. Tudi medicinci naj vpošljejo prošnje za štud. podpore do 28. t. m. na naslov: Srečko Petrovčič, Ljubljana, Rimska c. 23. Pooblaščenim smo pozvati tudi tovariše iz drugih visokošolskih mest, da vložijo enako opremljene prošnje potom svojih društev do najkasneje 10. septembra. Isti dve zadrugi se mislita potom posebne akcije obrniti na občinstvo za podporo siromašnega dijaštva.

Naznanilo. Ing. Viktor Glantschnig v Köflachu na Štajerskem, Nemška Avstrija objavlja kot poslednji poveljnik gorske topniške baterije, 3/3 (pozneje 7/3) in kot upravitelj zbiralnega zaklada za invalide te baterije, da se najkasneje do 10. septembra 1920 vpošljejo nemške napisane prošnje vseh onih invalidov oziroma svojcev po padlih te baterije, na splošno org. voj. invalidov za Slovensko ozemlje v Ljubljano Gosposka ul. 3. Pozneje vposlane prošnje se ne morajo vpoštevati. Prošnje morajo biti uradno potrjene glede invalidnosti, kraja in datuma, kdaj je kdo bil ranjen oziroma padel.

Splošna org. voj. inv. za slov. ozemlje.

Vsem organizacijam in sodrugom.

V zadnjih časih so se začeli pri naših organizacijah in pri posameznih članih oglašati sumljivi elementi, ki se delajo hude komuniste, ki pa niso čisto nič drugega kot agenti provokaterji. Zato opozarjamo vse sodruga, naj bodo z neznanimi ljudmi skrajno previdni, od vsakega naj zahtevajo dobre legitimacije, najtočnejše podatke. Opozarjamo tudi, da se dobe morda tudi že ponarejene legitimacije.

Razno.

Stavke. V Braunschweigu na nemškem stavka 15.000 poljedelskih delavcev. — V Zittau je popoln štrajk železničarjev. Vlakovni promet popolnoma stoji. — V Punta Arena v Chile je izbruhnil revolucionaren štrajk. Prišlo je do spopada med policijo in štrajkujočimi, od katerih je več obležalo ranjenih. Drugi so se zatekli v sedež delav-

ske organizacije. Vojaštvo je poslopje zavzelo s naskokom. pri čemur je palo veliko število mrtvih in ranjenih. Po celem svetu, razen v sovjetskih državah, je država in vojaštvo orodje kapitalizma.

Trgovina s sovjetsko Rusijo. V Zürichu izhajajoča »Europäische Wirtschaftszeitung« piše v svoji številki od 24. julija o trgovini s sovjetsko Rusijo: »Dočim si gotovi krogi še razbijajo glavo o tem, če razpolaga sovjetska Rusija sploh s kakšno robo, beleži angleška trgovska statistika že cvetočo trgovino z boljševiki. Vrednost v maju iz Rusije na Angleško vpeljanega blaga znaša 1,185.304 funtov šterlingov, vrednost blaga izpeljanega v sovjetsko Rusijo iz Anglije pa 1.085.185 funtov šterlingov.« Naj le meščansko časopisje bevska o razpadu sovjetske Rusije!

Obnovitev v sovjetski Rusiji. Iz Moskve poročajo, da stoji sedaj sovjetski vladi na razpolago 7000 lokomotiv v najboljšem stanju. Rusija se gospodarsko obnavlja.

Sodrugi proletarci! Ker je precejšno število gostlin in kavarn v Ljubljani, katerih lastniki nočejo vašega glasila »Rdečega Praporja«, vas opozarjamo, da se tudi vi po njih mnenju ravnete, to je, da ne obiskujete dotičnih gostlin in kavarn.

Komunistični katekizem.

Kaj je proletarijat?

Proletarijat je moderni družabni razred, ki je primoran prodajati edino lastnino — svojo delavno moč podjetnikom in delodajalcem t. j. buržuaziji. To je razred najemnih delavcev. V ta razred spadajo vsi, ki so več ali manj odvisni od kapitala, ki stalno ali začasno prodajo svoje delavno moč, torej tudi revni kmetje.

(Dolge.)

Pridobivajte nove naročnike!

Za tiskovni sklad

so darovali: Nabirala pola 141 K 40.—: nabirala pola iz Zagorja po sodr. Gorsetu K 341.—; na veselič v Zagorju nabrala sodruga Andrej Flisek in Jožko Bauer K 207.—; Martin Brenk, Stara Loka, K 40.—; skupina Zagorje K 341.—; Marija Zgonc, Ljubljana, K 4.—; Pestovšek, Ljubljana, K 30.—; neimenovan K 36.—; Stanko Puterle nabral K 19.—; Martin Lampič in Fr. Završan, Ljubljana, po K 2.—; Andr. Brun, Rujevica, K 2.—. Skupaj K 1064.—. Presrečna hvala! Le pogumno naprej!

Za tiskovni sklad »Rdečega Praporja« so darovali na veselič 8. avgusta na Koslerjevem vrtu: Kastelic Anton, Ljubljana, 100 K. Pternel Miha, Ljubljana, 30 K. Komisar Alojz, Studenci pri Mariboru, 20 K. Kostanjevec Alojz, Ljubljana, 20 K. Gusti Skalar, Ljubljana, 20 K. Kosm A., Peter Miklavc, Zalog, Andrej Peterca, Vič, Verbec Fran, Vič, Sepin Franc, Vič, Kočevar Alojz, Zagorje, Jemc Pavl, Šiška, Luteršek Josip, Veliki Stradon, Organc Vilko, Ljubljana, Tone Lukančič, Ljubljana, Kafaneli Ivan, Trbovlje, Kozak Franjo, Veliki Stradon, Čeč Tončka, Trbovlje, Potočnik Fran, Trbovlje, Stenovec Reza, Trbovlje, Sternak Jože, Trbovlje, Koren Miha, Trbovlje, Cokan Mirko, Trbovlje, Bizjak Albin, Trbovlje, Golob Franc, Trbovlje, Osredkar Ivan, Rožna dolina, Osterc Ludovik, Ljubljana, Stadler Kristina, Ljubljana, Velepč Rudolf, Ljubljana, Hrasche Franc, Dunaj, Vollner Karl, Dunaj, Princ Eduard, Ljubljana, Japelj Karl, Ljubljana, Ragusa Franc, Ljubljana, Cvelbar Karl, Ljubljana, Bedenik Ivan, Hrastnik, Peklar Alojz, Hrastnik, Rinko Miloš, Loke, Tišler Ivan, Moste, Kocjančič Anton, Šiška, Markovič Ivo, Ljubljana, Okoren Franc, Ljubljana, Lizej Ivan, Hrastnik, Pirman Fr., Ljubljana, Zupan Franc, Vodice, Edvard Klarič, Maribor, Kuhar Rudolf, Ljubljana, Horvatec Josip, Ljubljana, Dolničar Franc, Kovač, Barej Ivan, Sitar Nace, Šušter, Dremil, Ulaga Franc, Strašek J., Dremil, Mayer A., Vontčina, Kolčan J., Bajc Fr., Ovnik Pavel, Rinaldo, Trbovlje, Tok, Medvešček, Kozmus Fr., Zagorje, Gomzi Maks, Trst, Čarman Jože, Ljubljana, Horvat Josip, Ljubljana, Turk Jože, Ljubljana, Tekavc Adolf, Ljubljana, Tončič Koren, Maribor, vsi po 10 K; skupaj 860 K. — Sodrugi in sodružice, posnemajte vrle darovalce!

Vsem naročnikom na znanje. Ker je državno pravdnštvo zaplenilo zadnjo številko »Rdečega Praporja«, nam ni bilo mogoče kontrolirati, katerim naročnikom je bila zasežena dotična številka. Nastala je tudi zmeda v tiskarni. Zato prosimo vse naročnike, da nam radi nereda, ki je brez naše krivde nastal pri ekspediciji te številke, oprostite.

Upravništvo.

Zahvala.

Rudar Ivan Hribar se tem potom prirčno zahvaljuje za večkratno podporo, ki so jo poklonili sodrugi rudarji njemu in njegovi družini.

priporoča se cenjenemu občinstvu,

- delavstvu, zlasti železničarjem. -

Kegljišče. - Lep prostor za balina-

nje. - Dobra kuhinja. - Pristna vina.

Staroznana gostilna

DRAŠČEK

Vodmat, Bohoričeva ul. 9.